

HERZOG
HERZOG FOX & NEEMAN

תקנות סדר הדין תשע"ט-2018

האזרחי

רחלי פרי רייכמן | שותפה
אלון דביר | עורך דין

דצמבר 2020

RENOWNED FOR A REASON

HERZOG
HERZOG FOX & NEEMAN

סמכות מקומית

תקנות 7-8

RENOWNED FOR A REASON

- (1) מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע;
- (2) מקום יצירת ההתחייבות;
- (3) המקום שנועד, או שהיה מכוון, לקיום ההתחייבות;
- (4) מקום המסירה של הנכס;
- (5) מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים

תקנה 3(א) לתקנות
הישנות קבעה 5
אפשרויות מרכזיות
באשר לסמכות
המקומית בהגשת
תובענה [שאין
עיקרה במקרקעין]:

"תובענה תוגש לבית המשפט
המצוי במחוז שיפוט של מקום מגוריו או
מקום עסקו של הנתבע או במקום המעשה
או המחדל שבשלו תובעים ואם היתה
התובענה במקרקעין תוגש לבית
המשפט שבמחוז שיפוטו הם
מצויים ;

אם קיים הסכם בין בעלי הדין
על מקום השיפוט, תוגש
התובענה לבית המשפט שעליו

תקנה 7 לתקנות החדשות
מצמצמת את החלופות
וקובעת שבהיעדר
הסכם שיפוט ובהנחה
כי אין אנו עוסקים
בתובענה במקרקעין,
הסמכות המקומית
תקבע כדלקמן:

תקנה 7
לתקנות
החדשות

דהיינו, תקנה 7 לתקנות החדשות
מפשטת את כללי הסמכות
המקומית ומאמצת שתי חלופות
בלבד מהתקנות הישנות (תקנה
3(א)(1) ו-5), דהיינו מקום
מגוריו או מקום עסקו של
הנתבע וכן מקום המעשה והמחדל
שבשלו תובעים. וכך, תקנה זו
נותנת בכורה לאינטרס של הנתבע.

תקנה 7 (ג) לתקנות החדשות
מתייחסת לסמכות השיפוט במקרה
שבו כתב התביעה מופנה נגד
מספר נתבעים: "בית המשפט המוסמך
לדון בתביעה הכוללת כמה נתבעים הוא
בית משפט המוסמך לדון נגד אחד מהם
לפי תקנות משנה (א) או (ב)".

לפי תקנה זו, די בכך שלבית
משפט יש סמכות מקומית נגד
אחד מהנתבעים, כדי להקנות לו
סמכות מקומית לשאר הנתבעים.

תקנה 7
לתקנות החדשות –
ריבוי נתבעים

(א) אם קיים הסכם שיפוט בין בעלי הדין "תוגש התובענה לבית המשפט שעליו הוסכם" – הכוונה היא לתניית שיפוט ייחודית (אשר שוללת את סמכות השיפוט למקום שיפוט אחר).

תקנות 7(א)-(ב) ו-8
לתקנות החדשות
קובעות 4 חריגים
לכלל סמכות
השיפוט המקומית:

(ב) לעניין תובענה במקרקעין
התביעה תוגש לפי מחוז השיפוט
בו הם מצויים המקרקעין
כסמכות ייחודית.

דהיינו, אם התובענה כוללת
בתוכה עילת תביעה במקרקעין
ועילה אחרת שאינה במקרקעין
(למשל פיצוי כספי), בכל מקרה
התובענה תוגש למקום בו מצויים

תקנות 7(א)-(ב) ו-8
לתקנות החדשות
קובעות 4 חריגים
לכלל סמכות
השיפוט המקומית:

(ג) לעניין כתב תביעה בשל פרסום או סחר ברשת האינטרנט – התביעה תוגש לבית המשפט באזור השיפוט שבו מצוי מקום המגורים או מקום עסקו של הנתבע או של התובע. עם זאת, במקרה ש"עוסק" הוא זה שמגיש את התביעה - תביעה כאמור תוגש במקום עסקו או במקום מגוריו של הנתבע בלבד.

תקנות 7(א)-(ב) ו-8
לתקנות החדשות
קובעות 4 חריגים
לכלל סמכות
השיפוט המקומית:

"עוסק" מן שמנוכר נכס צו גרע

התקנות הישנות

"(א1)... היו לעסקו של התובע מספר סניפים, והיה אחד מהם בתחום השיפוט שבו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע, תוגש התובענה לבית משפט באותו תחום שיפוט.

(א2)... תובענה בשל פרסום או סחר ברשת האינטרנט תוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או מקום מגוריו או מקום עסקו של התובע,

התובעת ("עוסק") – חברת סד"א בע"מ נ' הנתבע – מר כהן

הן לפי התקנות הישנות והן לפי התקנות החדשות:
סד"א תגיש את תביעתה בבאר שבע בלבד.

התובעת ("עוסק") – חברת סד"א בע"מ נ' הנתבע – מר כהן

**סד"א תגיש את תביעתה בחיפה / תל אביב /
באר שבע, לבחירתה.**

התקנות הישנות:

סד"א תגיש את תביעתה בבאר שבע בלבד.

התקנות החדשות:

(ד) סמכות שיפוט מקומית שיורית –
תביעה שאין לה מקום שיפוט
המתאים לה לפי התקנות או לפי
כל דין אחר – זו תוגש לבית
המשפט בירושלים שבסמכותו
העניינית לדון בה, ובית
המשפט בירושלים יהא רשאי
להורות אחרת אם סבר שבנסיבות
העניין יהיה הדיון בבית משפט
אחר מתאים יותר לבעלי הדין.

תקנות 7(א)-(ב) ו-8
לתקנות החדשות
קובעות 4 חריגים
לכלל סמכות
השיפוט המקומית:

HERZOG

HERZOG FOX & NEEMAN

הליכים מקדמיים

תקנות 56-60

א. שאלונים

ב. גילוי מסמכים

ג. סנקציות

RENOWNED FOR A REASON

(א) הגבלה של עד 25 שאלות בשאלון,
כולל שאלות משנה.

(ב) בתביעה לסעד כספי שסכומה
עולה על 2.5 מיליון ₪,
בתובענה לפיצויים בשל נזק
גוף ובתביעה לפלג"ד שהוגשו
לביהמ"ש המחוזי – הגבלה של עד
50 שאלות, כולל שאלות משנה.

חידושים מרכזיים
בתקנות החדשות

חידושים מרכזיים בתקנות החדשות

(ג) תצהירי גילוי מסמכים – חובה להחליף תצהירי גילוי מסמכים כלליים מבלי שיש צורך בפנייה של בעל הדין לבעל הדין שכנגד בבקשה לגילוי מסמכים.

(ד) אין הליך הודיות לתקנות החדשות (דרישה להודות בעובדות או במסמך).

(ה) סנקציות שיוטלו על בעלי דין שלא מילאו את הוראות פרק זה ורפרט על בעל דין שלא

(א) משלוח שאלון תוך 30 ימים
לאחר שהוגש כתב הטענות
האחרון או שחלף המועד להגשתו
לפי המוקדם, או בתוך מועד
אחר שיורה בית המשפט. אין צורך
בקבלת צו מבית המשפט.

(ב) תנאי מרכזי לשאלון הוא
רלוונטיות השאלות לסכסוך,
ולא די שהן "קבילות בחקירה
שכנגד של עד בעל פה".

(ג) התשובה לשאלון תינתן

(ד) בעל דין שכנגד רשאי להציג מסמך הנותן מענה לשאלה או לשאלון הנשאלות חלף מענה לשאלון.

(ה) השאלון והתשובות אינם חלק מכתבי הטענות, ו/או חומר הראיות. משכך, ניתן להגיש כ"ראיה" שאלה מסוימת ואת התשובה עליה. אם בית המשפט סבור שיש קשר בין תשובות אחרות לבין התשובות שהוגשו כראיה עד שאינו להשתמש ראלה

(א) היקף ומועד הגילוי – לא יאוחר מ-30 יום לאחר שהוגש כתב הטענות האחרון או שחלף המועד להגשתו לפי המוקדם או במועד אחר שיורה עליו בית המשפט.

הצדדים יחליפו תצהירי גילוי מסמכים כלליים המאמתים את רשימת כל המסמכים הנוגעים לעניינים השנויים במחלוקת, לאחר חקירה ודרישה.

גילוי מסמכים –
תקנות 57-59

במקרה והמסמך אינו מצוי עוד
ברשותו או בשליטתו של בעל
הדין, עליו לפרט בתצהיר את
הנסיבות הקשורות לכך, כמו גם
בידי מי המסמך מצוי.

דהיינו, מדובר בחובה אקטיבית
להחליף תצהירי גילוי מסמכים
מבלי שיש צורך בפנייה של בעל
דין לבעל דין שכנגד בבקשה

גילוי מסמכים –
תקנות 57-59

HERZOG
HERZOG FOX & NEEMAN

(ב) עיון במסמכים: עד 30 ימים
לאחר שהחליפו בעלי הדין
תצהירי גילוי מסמכים או
במועד אחר שיורה בית המשפט.

גילוי מסמכים –
תקנות 57-59

ביחס לגילוי מסמכים ספציפי:

אין הוראה ספציפית לתקנות החדשות שנוגעת למועד הגילוי. עם זאת, תקנה 59(א) לתקנות החדשות שעוסקת בהליכי ביניים בהליכים מקדמיים, מאזכרת מפורשות הסדר זה של גילוי ועיון "במסמך פלוני". כמו כן, מדובר בהסדר שהוא "חלק מהליך ראוי והוגן ומהליכי גילוי ועיון נאותים", כלשון תקנה

גילוי מסמכים –
תקנות 57-59

(ג) תנאי מרכזי ביסודה של חובת הגילוי הוא הרלוונטיות של המסמכים לנושא התביעה. חובה על בעל הדין לגלות כל מסמך הנוגע לנושא התביעה בין אם מסמך זה מטיב או מזיק לו.

גילוי מסמכים –
תקנות 57-59

(ד) בקשה בעניין הליך גילוי ועיון, לרבות בקשה בעניין מענה לשאלון או לגילוי ועיון במסמך פלוני, תועלה ברשימת בקשות בהתאם לתקנה 49(ג).
לכן, בעל דין שמבקש להגיש בקשה לעניין גילוי ועיון נדרש לצייין זאת ברשימת הבקשות, זאת לא יאוחר מ- 20 יום ממועד קביעת ישיבת קדם המשפט הראשונה. כאשר בית

גילוי מסמכים –
תקנות 57-59

גילוי מסמכים –
תקנות 57-59

(ה) אם הועלתה טענת חיסיון,
לגבי שאלה פלונית או מסמך
פלוני, רשאי בית המשפט
במסגרת החלטתו לעיין במסמכים
כדי להחליט אם יש ממש בטענה
זאת.

(א) הליכי גילוי ועיון נאותים מהווים תנאי בסיסי לקיומו של הליך שיפוטי ראוי והוגן. משכך, בעל דין שלא קיים את חובתו בעניין ההליכים המקדמיים, רשאי בית המשפט: (א) לחייבו באופן מידי בהוצאות (ב) במקרים מיוחדים אף למחוק את כתב טענותיו.

סנקציות –
תקנה 60

(ב) מבלי לגרוע מאמור, בעל דין שאינו מגלה מסמך שיש לגלותו או שאינו נענה לדרישה לעיין במסמך שגילה, לא יהיה רשאי להגיש את המסמך כראיה, אלא ברשות בית המשפט לאחר שנוכח לדעת כי היה לבעל הדין הצדק סביר למחדלו.

סנקציות –
תקנה 60

(ג) בנוסף להסדר זה, נקבע הסדר חדש לעניין "מסמך המזיק" לעניינינו של בעל דין: אם בעל דין לא גילה מסמך שמזיק לעניינינו, רשאי בית המשפט להורות על מחיקת כתב התביעה או כתב ההגנה ואם לא הורה כן, יורה על חיובו בהוצאות. זולת, אם בית המשפט ראה טעמים מיוחדים שלא לעשות כן. דהיינו. מדובר בהחמרה עם בעל

HERZOG
HERZOG FOX & NEEMAN

הוצאות

תקנות 151-157

אלון דביר | עורך דין

דצמבר 2020

RENOWNED FOR A REASON

תקנה 152 מהווה חידוש משמעותי –

עד כה לבית המשפט היה נתון שיקול דעת מלא בשאלת ההוצאות. מעתה, ברירת המחדל היא כי בתום כל דיון, ובפרט בבקשה, יפסוק בית המשפט הוצאות סבירות והוגנות ועל מי הן חלות, אלא אם מצא טעמים מיוחדים שלא לחייב בהוצאות. זאת ללא קשר לתוצאת

מתי?

תקנה 153 קובעת את שיעור ההוצאות (שכר טרחת עורכי דין והוצאות משפט) –

בדומה לתקנות הישנות, התקנה מבנה את שיקול הדעת השיפוטי בקביעת השיקולים שבהם יש להתחשב בעת פסיקת ההוצאות, תוך הוספת שיקולים נוספים כגון מורכבות ההליך, השקעת המשאבים בניהולו ועוד.

כמה?

לצד זאת, התקנה מחדשת הוראה

בנוגע לשכר טרחת עורך דין, בדומה לתקנות הישנות, הסכום שיפסוק בית המשפט לטובת הזוכה בהליך, לא יפחת מהתעריף המינימלי שנקבע בכללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימלי המומלץ), התש"ס-2000, למעט במקרים מיוחדים.

כמה?

תקנה 155 קובעת חידוש נוסף –

בעלי הדין מחויבים לטעון
במסגרת הסיכומים באופן מפורט
את הוצאות המשפט שהוצאו לצורך ההליך
(לדוגמה: אגרות, תשלום בגין
חוות דעת מומחים, שכר עדים
וכיוצ"ב) ולצרף אסמכתאות שיתמכו
בכך.

פירוט

תקנה 151 – שימוש לרעה בהליכים

התקנה קובעת כי שימוש לרעה בהליכי משפט או אי-עמידה בתקנות עשויים להביא לפסיקת הוצאות כנגד בעל דין, ובנסיבות מיוחדות, כפי שעיגנה הפסיקה, גם כנגד בא כוחו.

תקנה 154 – פסק דין בהעדר הגנה

במקרה זה שיעור שכר הטרחה שייפסק יהיה לפי התעריף

פסיקת הוצאות
במקרים מיוחדים

תקנה 156 – הארכת דיון שלא לצורך

במקרה בו בעל דין האריך את הדיון שלא לצורך, למשל באמצעות טענות סרק, רשאי בית המשפט, במסגרת הליך מסוים או בפסק הדין, ובלי קשר לתוצאות המשפט, להטיל עליו את הוצאות ההליך לפי שיקול דעתו, לטובת בעל הדין שכנגד או לטובת אוצר המדינה.

פסיקת הוצאות
במקרים מיוחדים

בדומה לתקנות הישנות, בית המשפט רשאי, בנסיבות המתאימות, לצוות על תובע לתת ערובה לתשלום הוצאותיו של נתבע.

ככל שלא ניתנה הערובה במועד שנקבע, הסנקציה רוככה בהקשר זה ובניגוד לתקנות הישנות, התביעה תימחק ולא תידחה.

ערובה
לתשלום הוצאות –
תקנה 157

HERZOG
HERZOG FOX & NEEMAN

תודה על ההקשבה!